

Onderzoek adviezen heroverwegingen

Samenvattingen

Rijksuniversiteit Groningen 2018-2019

Het effect van de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen op het schooladvies

Wytske Bruining

Samenvatting

In het algemeen wordt aangenomen dat leerkrachten hun perceptie van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling gebruiken bij het schooladvies. Het empirische bewijs hiervoor is echter beperkt. Dit onderzoek levert een bijdrage aan de kennis in hoeverre leerkrachten van groep 8 rekening houden met hun percepties van de werkhouding, weerbaarheid, sociaalvaardigheid en het welbevinden van leerlingen bij het schooladvies. Negen leerkrachten van basisscholen in Oost-Groningen hebben deelgenomen aan dit onderzoek en hebben ieder tien leerlingprofielen (n = 90) ingevuld. Hierdoor werd duidelijk welke kenmerken van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling de leerkrachten expliciet en/of impliciet meewegen bij het schooladvies. De leerkrachtperceptie van de werkhouding blijkt als enige een significante voorspeller van het schooladvies. De leerkrachten hebben tevens antwoord gegeven op de vraag in hoeverre ze verschillende leerlingkenmerken beogen mee te wegen bij het schooladvies. Hierdoor kon worden geanalyseerd of er discrepantie bestaat tussen de sociaal-emotionele kenmerken van de leerling die de leerkrachten expliciet beogen mee te wegen en de percepties van sociaal-emotionele kenmerken die ze daadwerkelijk impliciet en/of expliciet meewegen bij het schooladvies. Er is geen significante samenhang gevonden. Mogelijkerwijs is er discrepantie tussen wat de leerkrachten expliciet beogen mee te wegen en wat ze daadwerkelijk expliciet en/of impliciet meewegen bij het schooladvies.

De voorspellende waarde van de beschikbare informatie in groep 8 voor de plaatsing van leerlingen in het derde jaar van het voortgezet onderwijs.

Anja Kroesbergen

Abstract

Een passend schooladvies is van groot belang voor de maatschappelijke positie en carrière van de leerling. Vanuit twee basisschoolbesturen is gevraagd om onderzoek te doen naar de samenhang tussen leerlingvolgsysteem (LOVS-)toetsen, de eindtoets, de Plaatsingswijzer en het schooladvies en de positie van de leerlingen in het derde jaar van het voortgezet onderwijs. Hierbij is in het speciaal gekeken naar verschillen door de wetswijzing van 2014 op het gebied van de schooladviezen. De geanalyseerde steekproef bestond uit 109 leerlingen. De LOVS-toetsen hebben de hoogste verklaarde variantie ten opzichte van de onderwijspositie in het derde jaar. Er is geen significant verschil gevonden tussen de situatie voor en na de wetswijzing. Het oordeel van de leerkracht heeft bovenop de voorspellers meerwaarde.

Rol van ouders in de schooladvisering vanuit het perspectief van de leerkracht

M. H. E. A. Brans

Samenvatting

Wanneer leerlingen de basisschool verlaten krijgen zij een schooladvies voor het voortgezet onderwijs. Ouders zijn op verschillende wijzen van invloed op de schooladvisering. Kinderen van

hoogopgeleide ouders krijgen doorgaans hogere schooladviezen dan kinderen met soortgelijke prestaties van laagopgeleide ouders. Acht leerkrachten van twee schoolbesturen in de provincie Groningen zijn door middel van een semigestructureerd interview bevraagd naar hun perspectief op de rol van ouders, machtsrelaties, het uitoefenen van druk en kansenongelijkheid in het proces van schooladvisering en eventuele heroverwegingen en bijstellingen. Resultaten geven aan dat ouders veelal impliciet een rol spelen in de schooladvisering. Ouders krijgen de gelegenheid om hun ambities te bespreken, echter, de mate waarin er rekening wordt gehouden met deze wensen verschilt sterk per leerkracht. Weinig leerkrachten geven aan druk te ervaren vanuit de ouders, wel komen meningsverschillen bij alle leerkrachten voor. Leerkrachten lijken minder geneigd te zijn een schooladvies kritisch te heroverwegen wanneer ouders positief zijn over het eerste schooladvies. De afgelopen jaren wordt er gerapporteerd over een toenemende kansenongelijkheid in het onderwijs. Het is aan te bevelen vervolgonderzoek te richten op de vraag in hoeverre leerkrachten kansen laten liggen voor kinderen uit lagere sociale klassen, of kinderen die van huis uit weinig ambities mee krijgen, of kinderen van ouders die niet kritisch zijn ten opzichte van het gegeven schooladvies.

De invloed van de adviesprocedure op de mate waarin basisscholen in noordoost Groningen dubbele schooladviezen geven, heroverwegen en bijstellen

Ruth van Ringelesteijn

Samenvatting

Het huidige onderzoek is ontstaan op grond van aanwijzingen over verschillen tussen basisscholen wat betreft de mate waarin dubbele schooladviezen worden gegeven, schooladviezen worden heroverwogen en bijgesteld en waarin zij al dan niet beschikken over een heldere gedocumenteerde adviesprocedures. Door middel van een mixed-methods design is onderzocht of de adviesprocedure een rol speelt in de mate waarin dubbele schooladviezen worden gegeven, het schooladvies moet worden heroverwogen en wordt bijgesteld. Dit explorerende onderzoek richtte zich op basisscholen (N=31) binnen twee Groningse stichtingen voor primair onderwijs. De gedocumenteerde adviesprocedure (n=18) is in beeld gebracht door middel van kwalitatieve inhoudsanalyse. De uitgevoerde adviesprocedure (n=12) werd middels een gestructureerde vragenlijst bevraagd en zowel kwalitatief als kwantitatief geanalyseerd. Op basis van de gegevens omtrent dubbele schooladviezen, heroverwegingen en bijstellingen werden voor de betrokkenheid van de directie en de mate waarin cognitieve leerling kenmerken en de eindtoets werden meegewogen, enkele verschillen en middelmatige samenhangen gevonden. Tot slot bleek verbetering mogelijk wat betreft een gedocumenteerde transparante en eenduidige adviesprocedure op basisscholen en het evalueren van de adviesprocedure.